MŁ. NZ.

Uroczystość królewska w Płocku

Notatki Płockie 30/3-124, 42-43

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEUM HISTORII POLSKI

Uroczystość Królewska w Płocku

Nowo przyjęty członek Towarzystwa Naukowego Płockiego adw. Jan Kapłon z Rabki (województwo nowosądeckie), prezes Oddziału Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Mszanie Dolnej, członek honorowy Związku Podhalan — przekazał w darze do zbiorów Towarzystwa «Tygodnik Ilustrowany» nr 27 z 7 lipca 1906 r. (Warszawa).

Zawiera on dwa „plociana": „Uroczystość królewska w Płocku" (s. 529 z fotografią sarkofagu) i artykuł „Posłowie ziemi płockiej" (s. 530).

Oto treść tych „plocianów"

Kolegium redakcyjne

W okresie składania czci pamiątkom przeszłości Polski nie dał się wyprzedzić innym miastom zazwyczaj cichy, spokojny gród konradowy.

Pod koniec czerwca przypada dzień św. Władysława, patrona monarchy polskiego, Władysława Hermana.

Prastara katedra płocka mieści w podziemiach swoich szczątki królów Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego. W odwiecznej świątyni odprawiono w tym roku uroczyste nabożeństwo za spokój duszy pierwszego z nich.

Rzadka ta w dziejach miasta uroczystość odbiła się echem po całym kraju naszym. Zabrakło już tych, którzy w Płocku jeszcze większe zachowali w pamięci ceremonie nad zwłokami królów polskich, odprawione roku 1825.

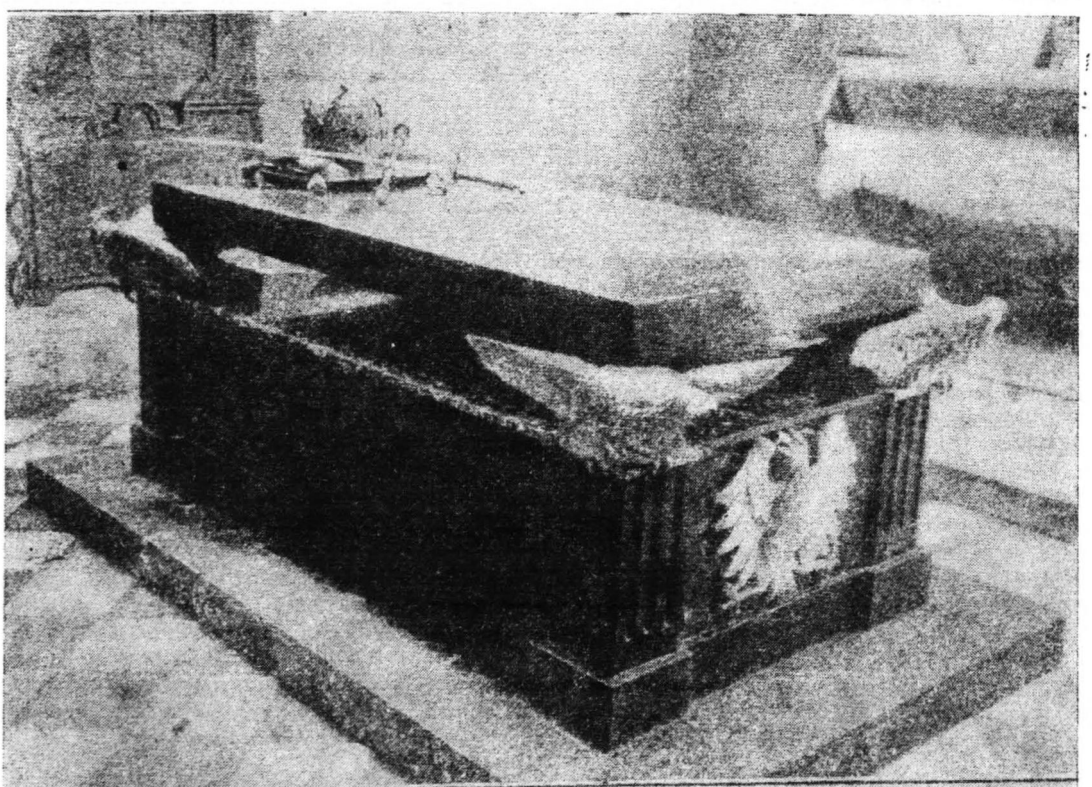

POMNIK WŁADYSŁAWA HERMANA I BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO W TUMIE PŁOCKIM
Fot. A. Karolik. 1906 r.

Posłowie ziemi płockiej.

I ziemia płocka doczekała się już swych przedstawicieli do Dumy w osobach d-ra Aleksandra Macieszy i Stanisława Chełchowskiego. *Dr. Aleksander Maciesza* urodził się w roku 1875 zdala od kraju, bo

Dr. ALEKSANDER MACIESZA

na Syberyi w Tomsku, dokąd zostali zagnani po wichurze 63 roku jego rodzice. Tam otrzymał wykształcenie średnie i wyższe i, ukończywszy w 1898 r. cum exima laude wydział lekarski uniwersytetu tomskiego, rozpoczął ciężką pracę zawodową w osadzie Smolenskoje, w górach Ałtajskich. W 1900 r. pojechał na dalsze studya lekarskie do Petersburga, skąd został mianowany na posadę lekarza więziennego i szpitala św. Aleksandra w Płocku. Niebawem też, zaprawiwszy się jeszcze, jako student w Tomsku, zaczął brać szeroki i czynny udział w pracy społecznej, dużo wkładając i pracy i energii w tym kierunku. Nie przeszkadzało to jednak dr. Macieszy z zapałem oddawać się i nauce w dziedzinie medycyny społecznej, antropologii i głównie statystyki. Drukował cały szereg artykułów z tego zakresu, a obecnie rozpoczął druk atlasu statystycznego Królestwa Polskiego. Drugim posłem ziemi płockiej jest *Stanisław Chełchowski*, jed-

Władysław Herman był pierwszym królem, który objąwszy tron po Bolesławie Śmiałym (1081—1102), rezydencyę swą monarszą przeniósł był z Krakowa do Płocka. Na zamku mazowieckim, w pobliżu katedry, mieszkał król Władysław, a później następca jego, Bolesław Krzywousty.

Zwłoki króla spoczęły w podziemiach świątyni katedralnej w Płocku, liczne wieki zatarły jednak stopniowo pamięć o miejscu w piwnicach, gdzie wmurowany stał grobowiec królewski. Dr. Wawrzyniec Wszerecz, kronikarz płocki, a kanonik kolegiaty pułtuskiej, opisując w r. 1603 osobliwości grodu konradowego, podał, że biskup Jędrzej Noskowski w r. 1560, restaurując katedrę, grób królewski odnalazł i zwłokom pogrzeb wyprawił.

Następne stulecia ponownie o miejscu grobu pamięć zatarły. Po długich poszukiwaniach, za staraniem biskupa Prażmowskiego, zaledwie w dniu 22 lipca 1825 r. trumnę odnaleźć zdołano.

W dniu 12 września 1825 r. z niezwykłą uroczystością, w obecności członków płockiego Towarzystwa Naukowego, dygnitarzy, delegatów krajowych i licznego obywatelstwa, z honorami wojskowymi powtórnie odbył się pogrzeb zwłok królewskich i poświęcenie pomnika w specyalnej kaplicy w katedrze płockiej, pamięci królów polskich poświęconej.

Pięknemu obchodowi płockiemu historyk W.H. Gawarecki specyalną poświęcił broszurkę, p.t. *Groby królów polskich w Płocku.*

Świeża uroczystość kościelna w Płocku była echem dawnej świetności obchodu. Była wzniosłą chwilą, przypominającą dawne czasy i dawne minione dzieje kraju.

MŁ. NZ.